

zení ze dne 19. července 1923, č. 160 Sb. z. a n.

§ 6.

Podání vlastníků domů, potřebná ku provedení tohoto opatření, a jejich přílohy jsou prosty kolku.

§ 7.

Obce jsou povinny spolupůsobiti při provádění tohoto opatření.

§ 8.

Osobní a věcný náklad spojený s prováděním tohoto opatření hradí se z úvěru určeného ve státním rozpočtu na podporu stavebního ruchu.

§ 9.

Toto opatření nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr sociální péče v dohodě se zúčastněnými ministry.

Syrový v. r.,

též na místě presidenta republiky podle § 60 ústavní listiny.

Dr. Chvalkovský v. r.	Dr. Ďurčanský v. r.
Černý v. r.	Dr. Karvaš v. r.
Dr. Kalfus v. r.	Kajdoš v. r.
Teplanský v. r.	Lichner v. r.
Dr. Bukovský v. r.	Dr. Feierabend v. r.
Černák v. r.	Dr. Zenkl v. r.
Ing. Vavrečka v. r.	

290.

**Opatření Stálého výboru
ze dne 16. listopadu 1938,**

kterým se mění a doplňuje zákon ze dne 21. prosince 1937, č. 260 Sb. z. a n., o náhradě podle zákonů o stavebním ruchu.

Stálý výbor Národního shromáždění republiky Československé usnesl se podle § 54 ústavní listiny na tomto opatření:

Čl. I.

Zákon č. 260/1937 Sb. z. a n. se mění a doplňuje takto:

1. § 9 zní:

„Ministerstvo sociální péče v dohodě s ministerstvy financí a veřejných prací může vyměřiti náhradu podle ustanovení § 4, odst. 1, II, č. 1 a § 8 též pro nájemní domy, svobo-

dárny a noclehárny jiných právnických osob, než které jsou uvedeny v § 4, odst. 1, II, u nichž převládá veřejný zájem nad zájmem výdělečným a které napomáhají veřejným, dobročinným nebo obecně užitečným účelům. V případech zvláštního zřetele hodných může ministerstvo sociální péče v dohodě s ministerstvy financí a veřejných prací náhradu u domů vystavěných obcemi nebo obecně prospěšnými stavebními sdruženími, jakož i u domů obsahujících zpravidla nejvýše čtyři byty a vystavěných fyzickými osobami, snížit pod míru stanovenou podle §§ 4 až 8 a u svobodáren a nocleháren obcí nebo obecně prospěšných stavebních sdružení, pokud slouží dobročinným účelům, od vyměření náhrady upustiti.“

2. Za § 42 se vkládá nový paragraf tohoto znění:

„§ 42 a.

Obce jsou povinny spolupůsobiti při provádění tohoto zákona.“

Čl. II.

Toto opatření nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr sociální péče v dohodě se zúčastněnými ministry.

Syrový v. r.,

též na místě presidenta republiky podle § 60 ústavní listiny.

Dr. Chvalkovský v. r.	Dr. Ďurčanský v. r.
Černý v. r.	Dr. Karvaš v. r.
Dr. Kalfus v. r.	Kajdoš v. r.
Teplanský v. r.	Lichner v. r.
Dr. Bukovský v. r.	Dr. Feierabend v. r.
Černák v. r.	Dr. Zenkl v. r.
Ing. Vavrečka v. r.	

291.

**Opatření Stálého výboru
ze dne 16. listopadu 1938**

o vyvlastnění a o některých jiných opatřeních k účelům hospodářského přebudování státu nebo dočasného hospodářského zajištění nezaměstnaných osob.

Stálý výbor Národního shromáždění republiky Československé usnesl se podle § 54 ústavní listiny na tomto opatření:

Část I.
Vyvlastnění.

§ 1.

Účel vyvlastnění.

Podle tohoto opatření lze provést vyvlastnění pro stavby, zařízení a práce k účelům hospodářského přebudování státu nebo dočasného hospodářského zajištění nezaměstnaných osob, a to zejména v oboru komunikačním (na př. pro silnice, železnice, letiště), v oboru vodohospodářském (na př. pro využití vodních sil, budování vodních cest a vodních nádrží, úpravy řek) a v oboru hospodaření elektrinou.

§ 2.

Předmět a rozsah vyvlastnění.

(1) Vyvlastněním podle tohoto opatření lze dosíci ve prospěch navrhovatele vyvlastnění:

a) přechodu vlastnického práva k nemovitostem,

b) zřízení služebností a jiných věcných práv na nemovitostech, jakož i postoupení, omezení nebo zrušení věcných práv a také takových práv, jejichž výkon je vázán určitým místem,

c) trpění opatření, která omezují výkon vlastnického práva nebo jiného práva na pozemku,

d) přechodu vlastnického práva k soukromým vodám nebo jeho omezení, anebo přechodu, omezení nebo zrušení jiných práv k soukromým i veřejným vodám.

(2) Omezení vlastnického nebo jiného práva podle odstavce 1, písm. b), c) a d) může být stanoveno také jen dočasné. O tom, zda a kdy takové dočasné omezení vlastnického nebo jiného práva zaniklo, rozhodne na návrh vyvlastněného nebo vyvlastňovatele okresní úřad.

(3) Bylo-li vyvlastněním podle tohoto opatření dosaženo přechodu vlastnického práva k nemovitostem nebo k soukromým vodám, zanikají tím všechna práva třetích osob k dotčeným nemovitostem nebo soukromým vodám, ať jsou nebo nejsou zapsána ve veřejných knihách, není-li vyvlastňovacím výměrem stanoveno jinak. Pro posuzování nároků na náhradu osob, jimž zaniklá práva příslušela, platí ustanovení § 6.

§ 3.

Nemovitosti, věcná práva k nim, vody a práva k nim, na které se předpisy tohoto opatření nevztahují.

Předpisy tohoto opatření se nevztahují na

nemovitosti, věcná práva k nim a vody a práva k nim:

a) cizích diplomatických misí a konsulárních úřadů, osob požívajících exterritoriality podle mezinárodního práva, osob náležejících k cizím diplomatickým misím, k cizím konsulárním úřadům, k orgánům cizích států vůbec anebo orgánům mezinárodním s tou podmínkou, že nemovitosti a vody slouží úřední potřebě nebo potřebě osoby a domácnosti a že ony úřady nebo orgány působí na území Československé republiky se svolením vlády Československé a nejde o příslušníky Československé republiky;

b) ostatních cizinců v rozsahu, který vyplývá z mezinárodních smluv nebo z mezinárodního práva vůbec.

§ 4.

Užívání nemovitostí (vod) před zahájením vyvlastňovacího řízení.

(1) Pro účely, pro něž lze provést vyvlastnění podle tohoto opatření, lze vstoupiti na všechny potřebné nemovitosti a jich i jinak užívat, zejména za účelem provedení potřebných přípravných prací, a to již před zahájením vyvlastňovacího řízení a před vydáním vyvlastňovacího výměru.

(2) O oprávnění k užívání nemovitosti podle ustanovení odstavce 1 a o jeho rozsahu rozhodne místně příslušný okresní úřad na návrh státu nebo jiné osoby, která připravuje nebo provádí některou ze staveb, zařízení nebo prací, pro jejichž účely je vyvlastnění podle tohoto opatření přípustné, anebo která jest držitelem takové stavby nebo zařízení. Odvolání proti rozhodnutí okresního úřadu nemá odkladného účinku.

(3) Není-li navrhovatelem stát, musí být návrh podle odstavce 2 doložen potvrzením, že jde o stavbu, zařízení nebo práci sloužící některému z účelů uvedených v § 1. Potvrzení vydává podle volného uvážení ministerstvo vnitra v dohodě s věcně příslušným ministerstvem.

(4) Má-li při užívání nemovitosti podle tohoto paragrafu dojít ke zbourání budovy zřízené na této nemovitosti nebo k jiné podstatné změně nemovitosti, musí to ten, kdo je podle ustanovení odstavce 2 oprávněn k užívání nemovitosti, oznámiti okresnímu úřadu se žádostí, aby byl neprodleně proveden úřední odhad dotčené nemovitosti; zbourání bu-

dovy nebo jiná podstatná změna nemovitosti může být provedena teprve po jejím úředním odhadu. Výsledek odhadu, o němž jest strany vyzrozuměti, může být vzat v odpor teprve odvoláním podaným proti rozhodnutí, jímž bude stanovena náhrada na podkladě tohoto odhadu.

(5) Není-li navrhovatelem stát, může být, a jde-li o zbourání budovy, musí být na žádost osoby, proti níž návrh podle odstavce 2 směřuje, navrhovateli uloženo, aby složil přiměřenou jistotu; o způsobu a výši jistoty rozhodne okresní úřad po slyšení stran, a třeba-li, i znalců. Odvolání proti rozhodnutí okresního úřadu nemá odkladného účinku.

(6) Oprávnění podle odstavců 1 a 2 zaniká, nebyl-li návrh na vyvlastnění podán do šesti měsíců od té doby, kdy bylo vydáno rozhodnutí okresního úřadu podle odstavce 2. V odůvodněných případech může okresní úřad k žádosti oprávněného tuto lhůtu přiměřeně prodloužiti.

(7) Zanikne-li oprávnění podle ustanovení odstavce 6 nebo nedojde-li k vyvlastnění, třeba nemovitost, již bylo podle ustanovení tohoto paragrafu užíváno, vrátiti, a to co možná v takovém stavu, aby mohla sloužiti účelu, jemuž sloužila před tím, než se jí začalo užívati podle ustanovení tohoto paragrafu.

(8) Za škodu, která byla způsobena na nemovitosti jejím užíváním podle tohoto paragrafu a nebyla odklizená způsobem uvedeným v odstavci 7, přísluší vlastníku náhrada. To platí i o škodě, která vznikla tím, že bylo zne-možněno včasné obdělání nemovitosti, její osetí a pod. O náhradě škody rozhoduje okresní úřad.

(9) Za užívání nemovitosti podle tohoto paragrafu přísluší vlastníku náhrada, kterou stanoví, nedojde-li o ní k dohodě, okresní úřad podle užítku, jaký nemovitost dávala v době, kdy byla vzata do užívání; při tom se přihlíží k průměrnému výtěžku nemovitosti z posledních tří let předtím, než byla vzata do užívání. Za užívání nemovitosti, která trvale nepřinášela žádného užítku, náhrada nepřislouží.

(10) Při stanovení náhrady podle odstavců 8 a 9 jest přihlížeti též ke škodě, kterou utrpěli uživatelé, poživatelé, nájemci a pachtýři, není-li podle okolností náhrada za užívání sama již určena k tomu, aby z ní byly uspokojeny nároky oněch osob.

(11) Náhradou podle ustanovení tohoto paragrafu je povinen ten, kdo podal návrh podle ustanovení odstavce 2.

(12) Nárok na náhradu za užívání nemovitosti (odstavec 9) nebo za její poškození (odstavec 8), lze uplatniti u okresního úřadu do šesti měsíců od skončení užívání podle tohoto paragrafu; nebyl-li nárok v této lhůtě uplatněn, zaniká.

(13) Okresní úřad uloží podle volného uvážení na návrh vlastníka předmětu užívání navrhovateli užívání, aby vlastníkovvi poskytl přiměřenou zálohu na náhradu za užívání, po případě může zálohu sám poskytnouti z jistoty složené podle odstavce 5.

(14) Ustanovení tohoto paragrafu platí obdobně i o užívání vod.

§ 5.

Vyvlastňovací řízení.

(1) Návrh na vyvlastnění podle tohoto opatření může podati stát nebo jiná osoba, která připravuje nebo provádí některou ze staveb, zařízení nebo prací, pro jejichž účely je vyvlastnění podle tohoto opatření přípustné, anebo jest držitelem takové stavby nebo zařízení.

(2) Vyvlastňovací řízení podle tohoto opatření provádí na návrh (odstavec 1) okresní úřad. Je-li zároveň navrhováno k témuž účelu vyvlastnění týkající se nemovitostí (vod) ležících v obvodu několika okresních úřadů, provede vyvlastňovací řízení ten okresní úřad, jemuž to nadřízený zemský úřad přikáže; v takovém případě se podá žádost o vyvlastnění přímo u tohoto zemského úřadu. Leží-li nemovitosti (vody) v obvodu několika zemských úřadů, podá se žádost u ministerstva vnitra a to pak určí okresní úřad, jenž provede vyvlastňovací řízení.

(3) Není-li navrhovatelem stát, musí být návrh podle odstavce 2 doložen potvrzením uvedeným v § 4, odst. 3.

(4) Podáním návrhu na vyvlastnění, řádně doloženého podle ustanovení odstavce 3, u příslušného okresního úřadu (a v případě podle druhé a třetí věty odstavce 2 u zemského úřadu nebo u ministerstva vnitra), je vyvlastňovací řízení zahájeno. Zahájení vyvlastňovacího řízení se poznamená na žádost okresního úřadu (zemského úřadu, ministerstva vnitra) ve veřejných knihách. Tato poznámka jest účinná proti každému, kdo později dobude k dotčené nemovitosti knihovního zápisu. O poznámku požádá úřad ihned, jakmile ho dojde návrh na vyvlastnění, doložený podle ustanovení odstavce 3.

(5) Okresní úřad uvědomí o došlém návrhu na vyvlastnění toho, proti němuž návrh

směřuje, a vyzve jej, aby se do 15 dnů vyjádřil, je-li ochoten k dobrovolné dohodě a za jakých podmínek. Projeví-li vyzvaná osoba v uvedeně lhůtě ochotu k smírnému jednání, určí okresní úřad přiměřenou lhůtu k sjednání dohody.

(6) Jestliže se osoba uvedená v odstavci 5 ve lhůtě 15 dnů nevyjádří nebo prohlásí, že není ochotna k dobrovolné dohodě, nebo odmítne jakékoliv jednání anebo nedojde-li ve lhůtě určené k sjednání dohody mezi navrhovatelem a osobou, proti níž návrh na vyvlastnění směřuje, k takové dohodě, dá okresní úřad v obci zahájení vyvlastňovacího řízení vyhlásiti s vyzváním, aby námitky, jsou-li jaké, byly oznámeny do lhůty okresním úřadem stanovené anebo nejpozději při místním šetření, bude-li takové místní šetření nařízeno. K námitkám, které nebyly oznámeny do lhůty okresním úřadem stanovené, anebo — bylo-li nařízeno místní šetření — nejpozději při tomto šetření, nelze přihlížeti. Námitky uplatňující soukromá práva nemohou býti vyvlastnění na překážku.

(7) Jakmile projde lhůta stanovená k podání námitek podle odstavce 6, po případě jakmile je vykonáno místní šetření a nedojde při něm k dohodě, vydá okresní úřad neprodleně po projití stanovené lhůty, po případě po vykonání místního šetření, vyvlastňovací výměr. Jde-li o případy uvedené v § 9, odst. 3, vydá okresní úřad vyvlastňovací výměr ihned, jakmile dojde k dohodě ministerstev nebo k rozhodnutí vlády, není-li uvedená dohoda nebo rozhodnutí na překážku vydání uvedeného výměru.

(8) Ve vyvlastňovacím výměru určí okresní úřad zároveň lhůtu, do které musí býti použito vyvlastňovaného předmětu k účelu vyvlastnění. Tuto lhůtu může okresní úřad z důležitých důvodů přiměřeně prodloužiti.

(9) Okresní úřad rozhodne též o náhradě za vyvlastnění podle § 6. Při dočasném omezení vlastnického nebo jiného práva podle § 2, odst. 2 rozhodne o náhradě podle § 6, odst. 1, věty druhé, písm. b) až po zániku tohoto omezení.

(10) Odvolání proti vyvlastňovacímu výměru, pokud je jím určeno, co a pro koho se vyvlastňuje, nemá odkladného účinku.

(11) Ustanovení § 4, odst. 5 o složení jistoty platí tu obdobně.

§ 6.

Náhrada za vyvlastnění.

(1) Za vyvlastnění přísluší přiměřená ná-

hrada, která se stanoví podle poměrů v době zahájení vyvlastňovacího řízení (§ 5, odst. 4). Jde-li o dočasné omezení vlastnického nebo jiného práva podle § 2, odst. 2, přísluší za vyvlastnění:

a) přiměřená náhrada za toto omezení práva,

b) přiměřená náhrada za škodu, která byla způsobena vyvlastňovatelem na předmětu vyvlastnění, nebyl-li předmět vyvlastnění vrácen v takovém stavu, aby mohl sloužiti účelu, jemuž sloužil před vyvlastněním.

(2) Při stanovení náhrady za vyvlastnění jest přihlížeti též ke škodě, kterou utrpěli uživatelé, poživatelé, nájemci a pachtýři, není-li podle okolností náhrada za předmět vyvlastnění již sama určena k tomu, aby z ní byly uspokojeny nároky oněch osob.

(3) Jde-li jen o vyvlastnění částečné (na př. jen o vyvlastnění části určité pozemkové nebo stavební parcely), jest při stanovení náhrady přihlížeti také k tomu, oč se vyvlastněním zmenší hodnota zbylé části předmětu vyvlastnění.

(4) Při stanovení náhrady nelze přihlížeti k zvláštní oblibě, ani k hodnotě, které snad nabude nemovitost, jíž se vyvlastnění týká, až bude provedena stavba, zařízení nebo práce, pro jejichž účely bylo vyvlastňovací řízení zahájeno; zejména pak nelze přihlížeti k poměrům, o nichž je zjevno, že byly způsobeny v úmyslu, aby se jich použilo jako důvodu žádosti za zvýšení náhrady, jakož i k cenám spekulacím.

(5) Náhrada se poskytuje zpravidla v hotovosti jednorázově. V případě dočasného omezení vlastnického nebo jiného práva (§ 2, odst. 2) může býti náhrada stanovena v opakujících se ročních platbách. Náhradu lze přiznati též v jiné přiměřené nemovitosti (věcném právu):

a) žádá-li o to osoba, proti níž návrh na vyvlastnění směřuje, a je-li požadovaná náhradní nemovitost (věcné právo) v majetku vyvlastňovatele a pro něho postradatelná nebo

b) nabízi-li to navrhovatel (§ 5, odst. 1) a lze-li náhradní nemovitosti (věcného práva) použití k stejnému účelu, jakému sloužila vyvlastňovaná nemovitost (věcné právo), přihlížejíc při tom též k poloze nemovitosti a její vzdálenosti.

(6) Náhradou podle ustanovení předcházejících odstavců je povinen ten, kdo podal návrh na vyvlastnění (§ 5, odst. 1).

(7) Okresní úřad uloží podle volného uvážení na návrh vyvlastňovaného navrhovatelí vyvlastnění, aby vyvlastňovanému poskytl přiměřenou zálohu na náhradu za vyvlastnění, po případě může zálohu sám poskytnouti z jistoty složené podle § 5, odst. 11. Poskytnutí zálohy se poznamená na žádost okresního úřadu ve veřejných knihách. Tato poznámka jest účinná proti každému, kdo později dojde k dotčené nemovitosti knihovního zápisu. O poznámku požádá úřad ihned, jakmile rozhodl o poskytnutí zálohy. Ustanovení § 7, odst. 2 platí tu obdobně.

(8) Vyvlastněnému přísluší ode dne, kdy byla nemovitost (věcné právo) na podkladě vyvlastňovacího výměru odňata z jeho volného nakládání, do dne skutečného zaplacení jednorázové náhrady zákonné úroky z částky, kterou úřad pravoplatně určí jako náhradu za vyvlastnění. Byla-li náhrada za vyvlastnění přiznána v jiné přiměřené nemovitosti (věcném právu), přísluší úroky podle věty první do doby, kdy náhradní nemovitost (náhradní věcné právo) byla vyvlastněnému odevzdána k volnému nakládání. Byla-li náhrada stanovena v opakujících se ročních platbách, přísluší vyvlastněnému zákonné úroky z plateb včas nesplacených. Byla-li vyvlastněnému při dočasném omezení vlastnického nebo jiného práva přiznána náhrada podle odstavce 1, věty druhé, přísluší mu zákonné úroky ode dne, kdy mu nemovitost (věcné právo) byla vrácena, až do dne skutečného zaplacení přiznané náhrady. Celkovou výši úroků stanoví úřad s přihlédnutím k poskytnutým zálohám.

(9) Ustanovení tohoto paragrafu platí obdobně pro vyvlastnění vod.

§ 7.

Placení náhrady za vyvlastnění.

(1) Jednorázovou peněžitou náhradu za vyvlastnění třeba zaplatiti do osmi neděl od jejího pravoplatného stanovení. Náhrada stanovena v opakujících se ročních platbách přísluší ode dne, kdy nemovitost (věcné právo) byla vzata v užívání podle vyvlastňovacího výměru; roční platby třeba platiti ve lhůtách stanovených okresním úřadem.

(2) Nepodá-li vlastník nemovitosti průkaz o tom, že osoby, kterým plynou práva k vyvlastňované věci z knihovních zápisů, souhlasí, aby peněžitá náhrada podle odstavce 1 byla vyplacena jemu přímo, složí se tato náhrada u knihovního soudu, který jí pak rozvrhne

v nesporném řízení podle zásad exekučního řádu.

(3) Průkaz uvedený v odstavci 2 třeba podati listinou, na níž je podpis oprávněné osoby ověřen soudem nebo veřejným notářem, anebo veřejnou listinou.

(4) Lhůtu, ve které má býti poskytnuta náhrada v jiné nemovitosti (věcném právu), stanoví podle okolností jednotlivého případu úřad provádějící vyvlastnění a může ji na odůvodněnou žádost přiměřeně prodloužiti.

(5) Podle dokladu o zaplacení jednorázové peněžitě náhrady nebo o poskytnutí náhrady v nemovitostech (věcných právech) se vloží na žádost toho, kdo navrhl vyvlastnění, do veřejných knih vlastnické právo k vyvlastněné nemovitosti nebo věcné právo anebo přechod, omezení nebo zrušení takového práva. Byla-li náhrada stanovena v opakujících se ročních platbách, provede se zápis do veřejných knih na podkladě pravoplatného vyvlastňovacího výměru.

§ 8.

Kdy pozbývá vyvlastňovací výměr účinnosti.

(1) Nepoužije-li vyvlastňovatel ve lhůtě určené nebo prodloužené podle § 5, odst. 8 vyvlastněného předmětu zcela nebo zčásti k účelu, pro který byl předmět vyvlastněn, vysloví okresní úřad na žádost osoby, proti níž vyvlastňovací výměr směřuje, nebo jejich právních nástupců, že a pokud výměr ten pozbyl účinnosti. Žádost jest podati do tří měsíců po uplynutí lhůty.

(2) Pozbyl-li vyvlastňovací výměr účinnosti, má osoba, proti níž výměr směřoval (její právní nástupcové), nárok na náhradu škody, která jí vznikla provedením vyvlastňovacího řízení (náhradu nákladů vlastního řízení a náhradu škody způsobené vyvlastněním), a vyvlastňovatel má nárok na vrácení poskytnuté náhrady i s jejími úžitky. Nedojde-li k dohodě o vzájemném vyrovnání těchto nároků, lze je uplatniti pořadem práva.

§ 9.

Ustanovení o nemovitostech (vodách) ve vlastnictví (správě, užívání) státu a o některých jiných nemovitostech.

(1) Potřebuje-li k některému z účelů uvedených v § 1 nemovitosti, která je ve vlastnictví (správě, užívání) státu, některé odvětví státní správy, požádá ministerstvo, jež je ústředním úřadem pro toto odvětví, o nemo-

vitost ono ministerstvo, do jehož oboru působnosti dotčená nemovitost náleží; takovou žádost třeba neprodleně projednat. Nedojde-li mezi zúčastněnými ministerstvy k dohodě, rozhodne o věci na návrh ministerstva, uvedeného v předcházející větě na prvním místě, vláda.

(2) Potřebuje-li k některému z účelů uvedených v § 1 nemovitosti, která je ve vlastnictví (správě, užívání) státu, některá jiná osoba než stát, rozhodne o její žádosti ministerstvo financí v dohodě s ministerstvem, v jehož správě (užívání) je nemovitost, o níž jde; ustanovení finančního zákona, pokud se jím ministr financí zmocňuje ke zcizení, po případě k zatížení státního nemovitého majetku, zůstávají tím nedotčena. Obdobně jest postupovati, má-li býti omezeno nebo zrušeno právo, které přísluší státu (fondů státem spravovanému) k nemovitosti, jíž je třeba k některému z účelů uvedených v § 1.

(3) Je-li k některému z účelů uvedených v § 1 zapotřebí jiných nemovitostí, než které jsou uvedeny v odstavci 1, a uplatní-li v řízení o povolení k užívání nebo o vyvlastnění takových nemovitostí oprávněný úřední činitel námitky s hlediska jiných veřejných zájmů, než jsou zájmy sledované ustanovením § 1, nebo shledá-li úřad provádějící řízení sám, že tu jsou takové námitky, rozhodnou v dohodě zúčastněná ministerstva neprodleně o tom, kterému ze střetnuvších se zájmů má býti dána přednost a v jaké míře. Nedojde-li mezi uvedenými ministerstvy k dohodě, rozhodne o věci vláda. V řízení o vyvlastnění nebo o udělení povolení k užívání nemovitostí nelze pokračovati, dokud se uvedená ministerstva nedohodnou nebo dokud o věci nerozhodne vláda.

(4) Jde-li o nemovitosti, které jsou ve správě (užívání) státu, je stát nebo jiná osoba, která chce podati návrh podle ustanovení § 4, odst. 2 nebo § 5, odst. 1, povinna uvědomiti o tom co možná již před podáním návrhu onen úřad, který dotčenou nemovitost spravuje (užívá).

(5) Ustanovení tohoto paragrafu platí obdobně, i jde-li o vody.

§ 10.

Změna způsobu použití lesních nemovitostí.

Má-li použití vyvlastněných lesních nemovitostí k účelům podle tohoto opatření v zájmu přeměny lesní půdy na jinou půdu, po případě jinou změnu dosavadního způsobu po-

užití těchto nemovitostí, k níž by bylo jinak třeba podle platných předpisů zvláštního úředního povolení, není tohoto povolení k uvedené změně zapotřebí.

§ 11.

Berní výhody.

Je-li navrhovatelem podle § 4, odst. 2 nebo § 5, odst. 1 stát, svazek územní samosprávy, všeužitečný elektrický podnik nebo plynárenský podnik pořizující výhod podle zákona ze dne 4. července 1934, č. 177 Sb. z. a n., o plynárenských podnicích pořizujících výhod, jsou podání, protokoly, právní jednání, listiny a úřední úkony nutné k provedení §§ 1 až 10 osvobozeny od kolků a poplatků, od dávek za úřední úkony ve věcech správních a od obecní dávky z přírůstku hodnoty nemovitosti.

Část II.

Některá jiná opatření.

§ 12.

Odchylky ve vodoprávním řízení.

Jsou-li stavby a práce prováděné k dočasnému hospodářskému zajištění nezaměstnaných osob předmětem vodoprávního řízení,

1. prohlášení (provolání) v zemských novinách předepsané v § 82, odst. 1 zákona ze dne 28. srpna 1870, č. 71 čes. z. z., o tom, kterak lze vody užívat, ji sváděti a jí se brániti (českého vodního zákona), v § 82, odst. 1 zákona ze dne 28. srpna 1870, č. 65 mor. z. z., o používání i provádění vod i obraně proti nim (moravského vodního zákona), a v § 82, odst. 1 zákona ze dne 28. srpna 1870, č. 51 slez. z. z., o užívání a provádění vod i obraně proti nim (slezského vodního zákona), se děje pouze jedenkrát;

2. zkracují se lhůty stanovené v § 82, odst. 1 a v § 83, odst. 1 českého, moravského a slezského vodního zákona a v § 163 zák. čl. XXIII/1885, o vodním právu, na 8 dní a lhůta stanovená pro dodání obsílky v § 83, odst. 2 českého, moravského a slezského vodního zákona na tři dny;

3. politický úřad vydá výměr podle § 86, odst. 1 českého, moravského a slezského vodního zákona a podle § 168 zák. čl. XXIII/1885 do 8 dní čítaných ode dne, v němž bylo skončeno vodoprávní řízení;

4. odvolání z vodoprávních výměrů nemají odkladného účinku.

§ 13.

Zadání omezenou soutěží a
z volné ruky.

Za důležitý veřejný zájem, pro který lze podle § 4, písm. a) a § 5, písm. c) vládního nařízení ze dne 17. prosince 1920, č. 667 Sb. z. a n., o zadávání státních dodávek a prací (zadávací řád), zadávati dodávky a práce omezenou soutěží nebo z volné ruky, se považuje též zájem na urychleném zahájení staveb a prací prováděných k dočasnému hospodářskému zajištění nezaměstnaných osob.

Stavby při veřejných silnicích.

§ 14.

(1) Nové stavby, přístavby, přestavby nebo hrazení podle stavebních řádů (statutů) při silnici, která je již zřízena nebo aspoň pravoplatně povolena, musí být vzdáleny od vnitřní hrany příkopu nebo od vnější hrany rigolu aspoň 7'5 m, jde-li o silnici se silnou dopravou, jinak aspoň 5 m; při hrazení bez podezdívky musí vzdálenost činiti aspoň 5 m, pokud se týče 2'5 m. O tom, zda jde o silnici se silnou dopravou, rozhoduje silniční úřad (§ 17, odst. 1) v rámci směrnic, které vydá ministerstvo veřejných prací v dohodě se zúčastněnými ministerstvy; silničnímu úřadu náleží dále zpraviteli příslušné stavební úřady o pravoplatném povolení stavby silnic, po případě o jeho zániku.

(2) U nových staveb, přístaveb, přestaveb nebo hrazení v zatáčkách, na křižovatkách nebo při zaústění silnic a v přiměřené vzdálenosti od nich buďtež kromě toho za účelem potřebného rozhledu, pokud se týče snadného vjezdu s jedné silnice na druhou stanoveny větší vzdálenosti než nejmenší vzdálenosti podle odstavce 1. Nedojde-li o tom k dohodě se silniční správou, rozhodne silniční úřad. Stavební povolení nesmí být v takovém případě vydáno před pravoplatným rozhodnutím silničního úřadu.

(3) Jsou-li v pravoplatném plánu polohy (upravovacím) stanoveny aspoň vzdálenosti podle odstavce 1 nebo větší, buďtež zachovány vzdálenosti určené tímto plánem.

(4) Pokud by to nebylo na újmu zájmům veřejným, může silniční úřad povolit menší vzdálenosti než nejmenší vzdálenosti podle odstavce 1, přihlížející zejména k místním poměrům terénním nebo k hospodářským poměrům stavebníka; jde-li však o stavby prováděné podle pravoplatného plánu polohy (upravova-

ciho), smí tak učiniti jen tenkrát, je-li odchylka přípustná i podle tohoto plánu.

(5) Ke stavebním komisím o nových stavbách, přístavbách, přestavbách nebo hrazeních při silnicích v případech podle odstavců 1 a 2 a v případech, kdy by mohly být dotčeny zájmy silniční, buď pozvána vždy silniční správa.

§ 15.

(1) Pro účely rozšíření silnic dopravně zvláště významných může být vládním nařízením stanoveno, že vzdálenosti nových staveb, přístaveb, přestaveb nebo hrazení podle stavebních řádů (statutů) od takových silnic mají být v úsecích mimo průjezdné trati (§ 17, odst. 2) větší než předepisuje § 14, a to v mezích ustanovení odstavce 2; vládním nařízením bude v tom případě určeno, o kterou silnici nebo o který její úsek jde, a jaké vzdálenosti jest zachovávat.

(2) Větší vzdálenosti stanovené vládním nařízením podle odstavce 1 nesmí přesahovati míru 24 m od osy silnice. Povinnost dodržovati vzdálenosti takto stanovené počíná dnem vyhlášení tohoto vládního nařízení a končí dnem, kdy byl projekt na rozšíření silnice uskutečněn, nejpozději však uplynutím 5 let ode dne vyhlášení vládního nařízení; tato lhůta 5 let může být v odůvodněných případech vládním nařízením přiměřeně prodloužena. Po uskutečnění projektu, pokud se týče po uplynutí lhůty uvedené v předchozí větě, platí nadále ustanovení § 14.

(3) Ustanovení § 14, odst. 2 až 5 platí zde obdobně.

§ 16.

(1) Pravoplatná povolení k rozdělení pozemků na staveniště, povolení staveniště jediného a povolení stavební, pokud nebyla provedena a byla udělena před účinností tohoto opatření, pokud se týče po jeho účinnosti, avšak před povolením k užívání nemovitostí k účelu silnice podle § 4, nebo před vyhlášením vládních nařízení, vydaných podle § 15, odst. 1, nesmějí být, odporují-li ustanovením §§ 14 a 15, uvedena ve skutek bez souhlasu silničního úřadu. Příslušné povolení předkládá za tím účelem úřadu silničnímu úřad stavební, a to buď z moci úřední nebo z podnětu oprávněného. Nevysloví-li se silniční úřad do tří měsíců ode dne, kdy mu bylo povolení to předloženo, jest míti za to, že souhlas udělil. Odepře-li silniční úřad souhlas zcela nebo zčásti, přísluší oprávněnému vůči silniční správě nárok na přiměřenou náhradu, kterou stanoví, nedojde-li k dohodě, silniční úřad.

Při určení náhrady nelze přihlížeti k poměrům, o nichž je patrné, že byly způsobeny v úmyslu, aby mohla býti požadována vyšší náhrada. Rovněž nelze přihlížeti k ceně zvláštní oblíbenosti ani k hodnotě, které snad nabude nemovitost, o níž jde, až bude provedena zamýšlená stavba silnice. Naproti tomu budiž přihlíženo ke změně v hodnotě části nemovitosti, která zůstane odepřením souhlasu silničního úřadu nedotčena.

(2) Silniční správě nevzniká povinnost k náhradě zhodnocení, kterého nabyly nemovitosti uskutečněním uděleného povolení, stalo-li se tak bez souhlasu silničního úřadu (odstavce 1). Byla-li bez souhlasu tohoto úřadu provedena stavba, může silniční úřad naříditi její zbourání; za škody z odstranění takových staveb nepřísluší náhrada vůči silniční správě.

(3) Uplynula-li lhůta stanovená nebo prodloužená podle § 15, odst. 2, aniž byl v ní silniční projekt uskutečněn, možno povolení udělená podle předpisů stavebních (odstavce 1) uvésti ve skutek, neodporují-li ustanovení § 14. Silniční správa má v takových případech nárok na vrácení náhrady dané oprávněnému podle odstavce 1, pokud by tu bylo v ponechání náhrady bezdůvodné obohacení toho, jemuž náhrada byla poskytnuta.

§ 17.

(1) Pravomoc, vyhrazenou v §§ 14 až 16 silničním úřadům, vykonává, jde-li o silnice státní a zemské, zemský úřad, a jde-li o silnice ostatní, okresní úřad. V městech se zvláštním statutem, pokud vykonávají ve svém obvodu též působnost okresního úřadu, a v městech se zřízeným magistrátem náleží pravomoc silničního úřadu, jde-li o silnice obecní, zemskému úřadu.

(2) Průjezdými tratěmi se rozumějí části silnic, podle nichž usedlosti spolu souvisí

bez značnějších mezer aspoň po jedné jejich straně.

Č á s t III.

Závěrečná ustanovení.

§ 18.

(1) Vyvlastňovati podle tohoto opatření lze do konce roku 1944.

(2) Dnem účinnosti tohoto opatření pozbývají platnosti všechna ustanovení obsažená v jiných předpisech o věcech, které jsou upraveny v §§ 14 až 17.

(3) Vláda může k provedení tohoto opatření vydati nařízením podrobnější předpisy.

(4) Týmž způsobem mohou býti ustanovení části I tohoto opatření, jež se týkají řízení a příslušnosti k němu, podle potřeby doplněna nebo pozměněna, při čemž může býti též stanoveno, že vyvlastňovací řízení lze tu spojití s řízením o dotčené stavbě.

(5) Toto opatření nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou je ministři vnitra, veřejných prací, zemědělství a financí v dohodě s ostatními zúčastněnými ministry.

Syrový v. r.,

též na místě presidenta republiky podle § 60 ústavní listiny.

Dr. Chvalkovský v. r.	Dr. Ďurčanský v. r.
Černý v. r.	Dr. Karvaš v. r.
Dr. Kalfus v. r.	Kajdoš v. r.
Teplanský v. r.	Lichner v. r.
Dr. Bukovský v. r.	Dr. Feierabend v. r.
Černák v. r.	Dr. Zenkl v. r.

Ing. Vavrečka v. r.